

BLINDGANGER

Michael Ondaatje

NwADAM 2018

- Van omslag via titel naar 'een oorlog is nooit voorbij'
- Verlaten worden en reactie kinderen
- Mentale schade?
- Tijdlijn
- Pauze
- Vragen
- Geheime dienst
- Ondaatje en poëzie

- **Omslag**

- Vogeljacht (p.207,208)
- Uitgever :
  - Aantrekkelijk en sfeervol beeld
  - Mysteries
  - Spanning (geweer)
  - Verlatenheid
- Vestigt aandacht op relatie Rose - Marsh

Titel

Blindganger

- Definitie : afgeschoten, mist doel, toch gevaarlijk
- Foto krant
- Associatie: een oorlog is nooit voorbij
  - 2x letterlijk (p.212 en 247)
  - Ruth Howard: niets is naar het verleden verbannen
  - Rose (Violet): als hij komt, komt hij om wraak te nemen
(p.180)
  - Dossiers Nathaniel: na vrede woedt oorlog door
  - Sporen in het heden: Ieper en Verdun, Somme (WO I), herdenkingen WO II, veteranen, zelfs ex Kon. Ned. Indisch leger spreken

Verlaten worden 1

- Ouders die op reis gaan en hun kinderen achterlaten:
Rose Williams en haar man

Reactie kinderen 1

- Vallen stil
- Zijn wel wat gewend:
  - geen vreemd voorstel
  - geen hecht gezin
  - maskers
  - bijnamen i.p.v. echte namen
- In de steek gelaten voelen
- Definitieve verdwijning?

Verlaten worden 2

- Hutkoffer nog thuis

Reactie kinderen 2

- Rachel boos, loopt weg, wil er daarna niet over praten
- Nathaniel voelt zich niet veilig als Rachel weg is: *hellevuur*

Vreemde armen

- De Mot: gevaarlijk --> 'biechtvader'
- De Schicht: niet veilig --> troost en steun
- Olive Lawrence: stabiel, moederfiguur
- Arthur McCash: beschermer achter de schermen

Andere stimuli:

- personeel Criterion: vreemde onder de vreemden
- Harry Nkoma: kameraadschap
- Agnes Kant: geliefde

Terugkeer moeder

- de grens die Rose trekt

Reactie kinderen 3

- Rachel haakt af
- Nathaniel: weinig vertrouwen in moeder
- Nathaniel: naar ons geen verantwoordelijkheid getoond

Rose's verantwoording:

- Ik had van alles te doen en had verantwoordelijkheden
- Ik moest wat doen aan de oorlog om jullie te beschermen
- Veiligheid geven: hoogste goed
- Controle uitoefenen vooral met Marsh Felon

Een goede **hechting** met ouders of andere primaire opvoeders in de eerste levensjaren is essentieel voor een voorspoedige sociaal-emotionele, taal- en cognitieve ontwikkeling van een kind.

Hechtingsproblemen kunnen ontstaan bij verlating of een onveilige hechting op jonge leeftijd dat wil zeggen vóór het 5^e levensjaar.

Daarna kan verlating wel als een trauma worden beleefd, maar dat leidt dan niet tot hechtingsproblemen.

Een goede hechting ontwikkelt bij kinderen meer zelfvertrouwen en het gevoel dat ze de moeite waard zijn. Ze vertonen veerkracht in probleemsituaties die ze creatief en volhardend te lijf gaan.

Positieve respons van hun ouders kunnen de kinderen ertoe brengen de wereld met zelfvertrouwen te ontdekken.

De kindertijd van Rachel en Nathaniel blijft in nevelen gehuld en over **hechtingsproblemen** van de twee valt daarom weinig te zeggen. En toch ???

Mentale schade?

- Rachel: vertrouwen weg, kan zich redelijk goed binden
- Nathaniel: vertrouwen weg, moeite om zich (blijvend) te binden

Geheime dienst

-Een geheime dienst wil vooral geheim blijven

- Rekrutering door speciale 'vergaarders'
- Gerekruteerden: goede fysieke conditie, kunnen zwijgen
- Werk: spionneren, missies volbrengen, berichten zenden en opvangen, troepen verplaatsen, 's nachts (nitroglycerine) transport verzorgen, belastende documenten vernietigen (opsomming uit boek gehaald)

-Max Hastings, *De geheime oorlog*

Ondaatje en poëzie

- In boek aantal dichtregels Hardy: dierenleed , Waterloo (p.234)
- *Afspraken*, gedicht van Ondaatje zelf (vert. Joris Iven)
(parallel van de in de moederbuik groeiend ik en het tot stand komen van een gedicht (Stevens))
- Gedicht als uitgeleide (Bruinja, Van der Velde boeken)

*De gangen van de mol door wielen geplet,
De eitjes van de leeuwerik koud en verlaten;
Het hol van de egel door de sappeur ontzet.*

*De slak trekt zich terug voor de stampende soldaten,
Vergeefs, zijn huis kraakt onder de voet.
De wurm heeft eerst niets in de gaten,*

*Vlucht dan snel naar de diepte, weg van het bloed,
En waant zich daar veilig...*

AFSPRAKEN

Het wordt duidelijk dat ik grote gebeurtenissen misloop, Mijn geboorte werd aangekondigd door niets anders dan de herdenkingsdag van Winston Churchills huwelijk. Geen gedenktekens bloedden, geen instrumenten waren het eens over een bijzonder weertje. Het was een seizoensmatige onbeduidendheid.

.

Ik troost mij met mijn moeders achtste maand.
Terwijl zij haar zwangerschap uitzweette in Ceylon
een huisknecht over het gazon kuierde
met een dienblad vol ijsgekoelde drankjes,
enkele vriendinnen haar bezochten
om haar te verzoenen met haar staat, en ik
van de levenslijnen dronk,
zat Wallace Stevens in Connecticut
met een glas sinaasappelsap op tafel
zo warm dat hij alleen een korte broek droeg
en op de achterkant van een brief
begon te schrijven “De goedgeklede man met een baard”.

Die nacht terwijl mijn moeder sliep
haar gewichtige buik gekoeld
door de ventilator in de slaapkamer
bracht Stevens woorden samen
die tot zinnen uitgroeiden
en hij schaafde ze zuiver en
gaf ze de juiste vorm, de bladzij werd plots
gedachte waar voorheen niets was,
zijn hoofd liet zijn hand
bewegen waar hij wou
en hij zag dat zijn hand zei
de gedachten houden nooit op, neen, nooit
en ik groeide in mijn moeders buik
zoals de bloemen buiten aan de ramen van Connecticut

Hier ligt een wereld
Aan woorden om van te proeven
Hier jagen wonderlijke figuren
Menselijke verlangens na
Hier duik je in de diepste boeken
Hier komen we samen op verhaal

Tsead Bruinja